

Sähkösopimustyytit ja määräaikaiset sopimukset helmikuussa 2024

---

maaliskuu 2024 Pekka Salomaa

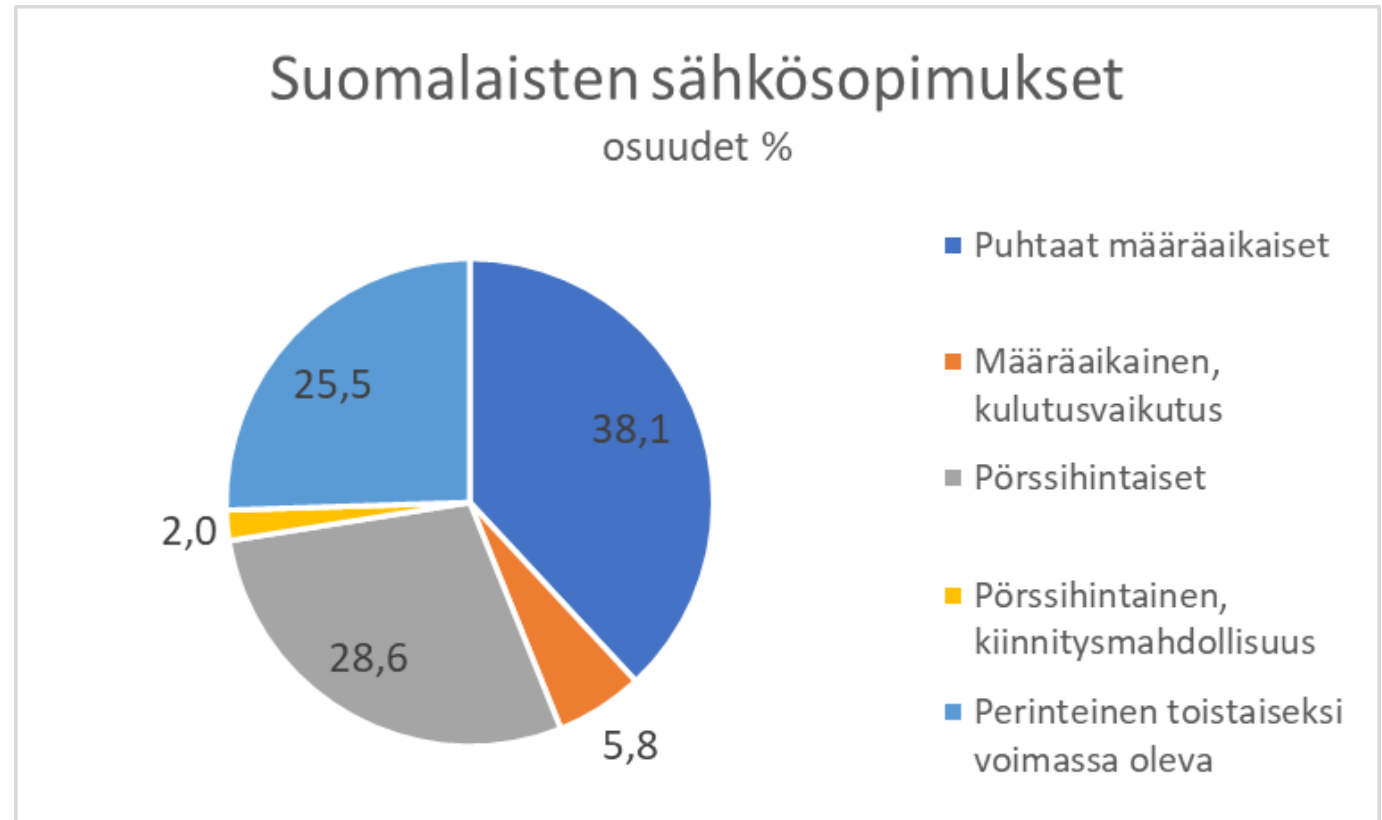
0500-324486 ja pekka.salomaa@energia.fi

Energiateollisuus

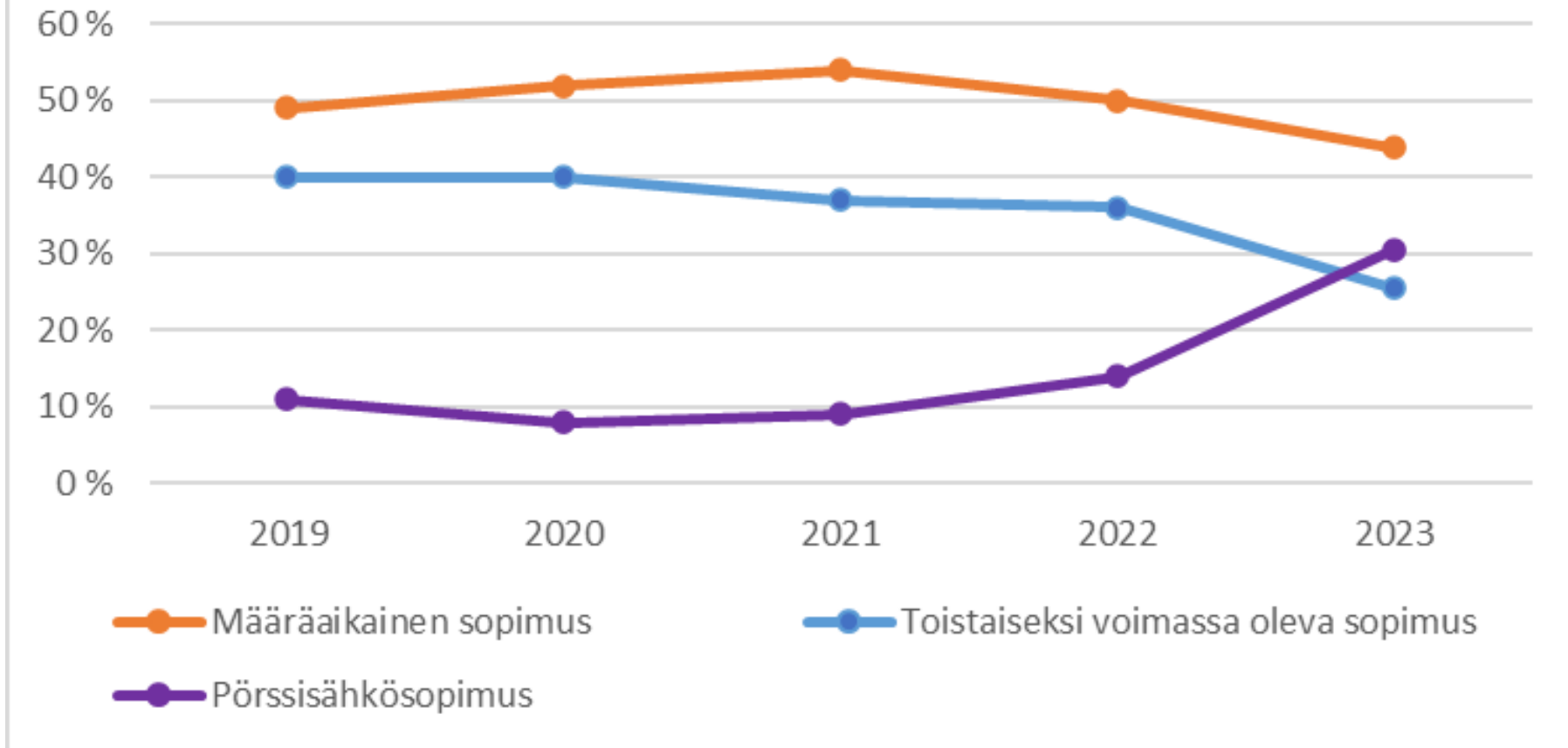
ET:n kysely sähkönyyjille

- 31 sähkönyyjää vastasi 29.1.-12.2.2024
- Edustavat 84 % koko maan asiakasmäärästä (n. 3,1 miljoonaa noin 3,7 miljoonasta)
- Kysely vahvistaa: pörssihintaisten sopimusten osuus on kasvanut, yhteensä jo 31 %
- Puhtaat määräaikaiset vuodessa 50 -> 38 %
- Määräaikaiset kulutusvaikutukselliset sopimukset vähän yli vuodessa nolasta 6 %:iin
- Perinteisiä "tariffihintaisia" toistaiseksi voimassa olevia enää 26 %

Sopimustyyppien osuuksien kehitys

Lähde vuosilta 2019-2022: Energiavirasto

”Määräaikainen sopimus” sisältää tässä kulutusvaikutukselliset määräaikaiset

”Pörssisähkösopimus” sisältää sopimukset, joissa hinnankiinnitysmahdollisuus

Asiakkaat aktiiviseksi osaksi ratkaisuja

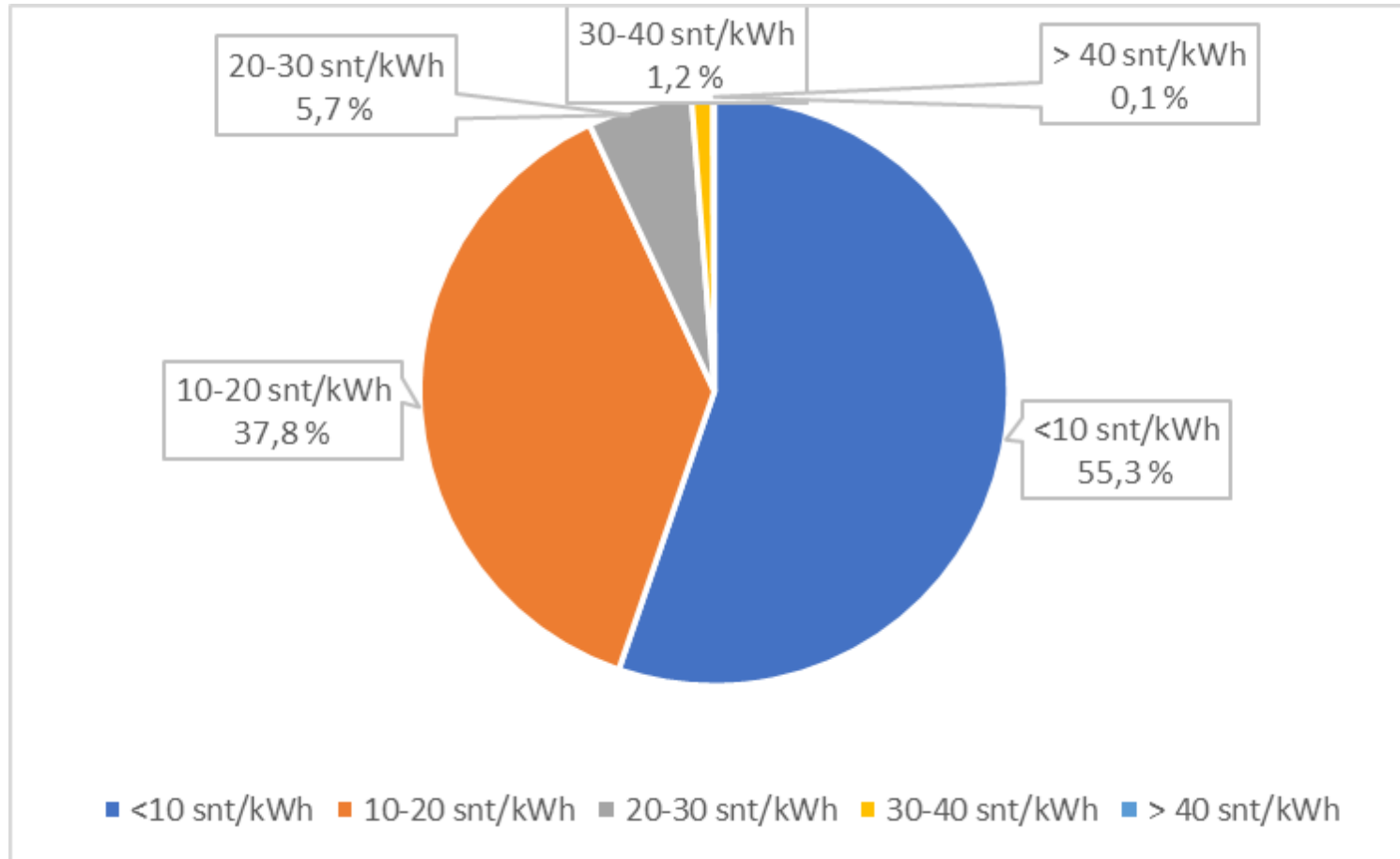
- Tulevaisuudessa yritykset ja kuluttaja-asiakkaat ovat myös energian tuottajia, varastoijia ja halutessaan myös myyjiä.
- Uudet palvelut ja automaatio tekevät työtä asiakkaiden puolesta ja vastaavat muihinkin kuin energiatarpeisiin.
- Sähkö- ja kaukolämpöverkoissa energia virtaa usein molempiin suuntiin (kymmenien tuhansien asiakkaiden aurinkopaneelit, eri lähteiden hukkalämpöjä jne.).
- Sähköautojen latauksen hyvä ajoitus tasapainottaa jo nyt sähköjärjestelmää. Tulevaisuudessa ”vehicle-to-grid.”
- Hyödyntämällä sähkön ja lämmön hintavaihteluita joustavasti ja älykkäästi syntyy kestävää energiajärjestelmää ruokkiva kierre. Samalla hallitaan riskejä.

Suomi voi luoda kestävä, kustannustehokkaan ja uuden ajan energiajärjestelmän ensimmäisenä maailmassa. Se luo työtä, toimeentuloa ja vahvistaa asiakkaiden roolia.

- Lue lisää [asiakkaiden roolista energiamurroksessa](#).

Määräaikaiset sähkösopimukset Suomessa noin 1,6 miljoonaa kpl, hintaluokittain

Kappalemäärät on yleistetty
vastaajayritysten luvuista

Kysyimme samaa vuosi sitten,
siltoin yli 20 snt/kWh määräaikaista
sopimuksia oli noin 200 000 kpl

Yli 20 snt/kWh määräaikaista
sopimuksia on koko maassa
yhteensä noin 112 000 kpl, joista

- 20-30 snt/kWh n. 92 000 kpl
- 30-40 snt/kWh n. 18 800 kpl
- yli 40 snt/kWh alle 1 000 kpl

Sähkösopimusvaihtoehtoja

Pekka Salomaan näkemykseen perustuvia havaintoja tekijöistä, joita voi olla järkevää ottaa huomioon sopimustyyppiä valitessa. Tässä esitettävien näkökohtien noudattaminen ei takaa edullisinta sähkölaskua.

Kuluttajan sähkö sopimuksia

- tarjonta vaihtelee sähkönmyyjittäin

1. Määräaikainen
sopimus

1a. Lisäksi
joustovaikutus

2. Perinteinen
toistaiseksi voimassa
oleva "tariffihinta"

3. Pörssi- eli
spottihintainen

3a. Lisäksi
suojausmahdollisuus

Miten valitsen sähkösovimukseni?

- Hintakehitystä on vaikea ennustaa
  - Johdannaishinnat elävät koko ajan, emme vain tiedä kumpaan suuntaan seuraavaksi.
  - Sähkönmyyjä suojaa määräaikaisten sähkönmyyntisopimusten hankintahinnan johdannaisilla.
- Asiakkaan ei kannata yrittää ennustaa sähkön hintakehitystä, mutta kannattaa miettiä omaa tilannettaan:
  - Kuinka suuri sähköntarpeeni on suhteessa omaan talouteeni?
    - runsas: tärkeä asia
    - vähäinen: ehkä ei juuri kannata vaivata päätään
  - Onko taloudessani pelivaraa?
    - on: plussa pörssisopimukselle; ei: plussa määräaikaiselle kiinteähintaiselle
  - Voinko ajoittaa osan sähkönkäytöstäni edullisille, yleensä yön tunneille? Onko mielenkiintoa seurata?
    - voin: plussa pörssisopimukselle
    - voin, mutta kaipaen ennustettavuutta sähkölaskulle: määräaikainen joustovaikutuksella
- Jos haluaa katsoa ja odotella: "perinteinen" tai pörssihintainen toistaiseksi voimassa oleva
  - Ne voi irtisanoa 14 päivän irtisanomisajoin, jos tilanne tai mieli muuttuu
- Keskimäärin pörssihintainen sopimus tulee todennäköisesti edullisimmaksi
  - Kukaan ei voi sanoa, onko näin tänä vuonna! Jos kaipaat tasasehkoja laskuja, valitse määräaikainen.

Kuluttajan sähkösovimuksia - tarjonta vaihtelee sähkönmyyjittäin

Sopimustyypeistä (1/2)

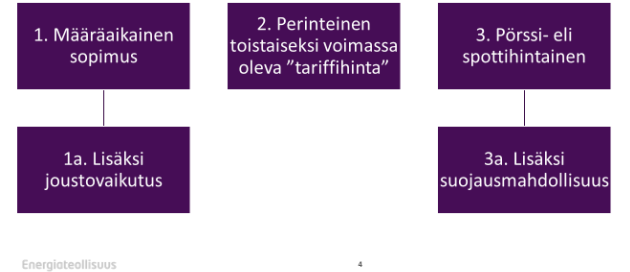
1. Määräaikainen sopimus

- Hinta (snt/kWh + perusmaksu €/kk) ja kestoaika (esim. 1.7.2023-30.6.2025) sovitaan sitovasti. Sitoo kuluttajaa korkeintaan kahden vuoden ajan. Kuluttaja voi irtaantua muuttaessaan käyttöpaikalta, ellei toisin ole sovittu.
  - Aiemmin tämä on ollut yleisin sopimustyyppi.
  - Myyjä suojautuu mahdollisimman kattavasti markkinahinnan nousun varalle johdannaiskaupoilla. Suojauksilla myyjä sitoutuu maksamaan sopimuksentekoajankohdan mukaisen hinnan hankkimastaan sähköstä koko sopimuskauden ajan.
  - Asiakas puolestaan ottaa riskin siitä, että toteutuva markkinahinta laskeekin.

1a. Määräaikainen sopimus + kulutusvaikutus

- Energian kiinteän hinnan (snt/kWh) lisäksi huomioidaan (+/-) kulutusvaikutus: vertailu (kuukauden) pörssihinnan keskiarvo – asiakkaan kulutuksen mukaan laskettu hinta. Erotus vähennetään tai lisätään energian kiinteän hinnan päälle. Yleensä ero rajoissa +/- 2...5 snt/kWh.
  - Sopii sille, joka voi ajoittaa kulutustaan, mutta ei halua itselleen pörssihinnan vaihteluriskiä.
  - Myyjän suojaustarve on ennallaan, mutta asiakkaan sähkönkäytön ajoittumisen aiheuttama riski vähenee.
  - Asiakkaalla on edelleen riski markkinahinnan tason laskusta.

Kuluttajan sähkösopimuksia - tarjonta vaihtelee sähkönmyyjittäin

Sopimustyypeistä (2/2)

Kuluttajan sähkösopimuksia - tarjonta vaihtelee sähkönmyyjittäin

2. Perinteinen toistaiseksi voimassa oleva "tariffihintasopimus"

- Sopimusta tehtäessä sovitaan hinta (snt/kWh + perusmaksu €/kk). Sähkönmyyjä voi muuttaa hintaa ilmoittamalla siitä kuukautta ennen voimaantuloa.
  - Asiakkaalla on aina oikeus irtisanoa kahden viikon irtisanomisajalla.
  - Aiemmin noin 2/5 asiakkaista on käyttänyt tätä sopimustyyppiä.
  - Myös säännöllisesti joka kuukausi tai kolmen kuukauden välein muuttuvia hintoja.

3. Pörssi- eli spottihintainen sopimus

- Sovitaan vuorokausimarkkinoiden tuntihinnan päälle tuleva marginaali snt/kWh ja perusmaksu €/kk. Joka tunnin kulutus kerrotaan saman tunnin hinnalla.
  - Kulutuksen ajoittaminen edullisille tunneille alentaa keskihintaa (ja päinvastoin).
  - Hinta voi jatkossa määräytyä myös varteittain.

3.1 Pörssisopimus ja suojausmahdollisuus

- Muuten kuin pörssihintainen, mutta voi etukäteen ottaa kuukauden, vuosineljänneksen tai muun jakson suojauksen, jolloin toimii kuin (1a) Määräaikainen sopimus + kulutusvaikutus.

Miten hinta muodostuu sähkömarkkinoilla?

- Pikakurssi sähkön markkinahinnan muodostukseen löytyy ET:n verkkosivuilta:
<https://energia.fi/energiatietoa/energiamarkkinat/sahkomarkkinat/>
  - Halusimme kertoa, miten sähkön hinta muodostuu yhteisillä eurooppalaisilla sähkömarkkinoilla.

